

ಶ್ರೀರಷ್ಟಿಯಲ್ಲಾಪುರ ಕಡೆಯ ರೈತರ ವಾಸ್ತವ್ಯಪ್ಪುಗೂ ಗ್ರಾಮನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೀರ್ಘ ಸಂದರ್ಭವೊಂದು ರವಾನೆಯಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದ ಮುಖ್ಯಾಯಿ: ‘ಕು ಬಾರಿ ತೋಟದ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸವರುವುದು ಬೇಡ. ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮ್ಮು ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನೇ ಬಳಸೋಣ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಗಿನ ಸಸಿಗಳ ನಾಟಿಯನ್ನು ಕು ವರ್ಷದ ಮತ್ತಿಗೆ ಮುಂದಾದೋಣ. ಕಡಿಮೆ ನೀರನಲ್ಲಿ ಬೇಳೆಯುವ ಬೇಳಿಗಳನ್ನು ತೋಟದ ಬಿಡಿಲ್ಲಿ ಬೇಳಿಯೋಣ’. ಕು ಸಂದರ್ಭ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನು? ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಷ್ಟರಿಕೆಯೇ? ಬರಗಾಲವು ಅಡಿಯಿಡ್ದಿದ್ದಂತೆ ಮನುಷರು ಬದುಕುವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೇಯನ್ನೇ?

ವಾಸ್ತವ್ಯ ಬೇಳಿಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಯುವ ರೈತರ ಆತಂಕ ಒಂದು ರೀತಿಯದ್ವಾರದೇ, ಆಹಾರ ಬೇಳಿಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಯುವ ರೈತರಾದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಆತಂಕ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೃಷಿ ಚೆಕ್ಕ ಅವಧಿಯದ್ವಾರಿಸುವದರಿಂದ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೇಳಾಯಿದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಬದಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ದೀರ್ಘಾಂತರದಿಯ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಬೇಳಿಗಳ ರೈತರು ನೀರನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಸೂಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಕು ವರ್ಷದ ಮಳೆ ಮನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಡೀ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಕಪ್ಪ ತಂದಿದೆ. ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಾಕಾರ ಎದುರಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಉಳಿದಿರುವುದೇನು? ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿವೇ.

ಮಳೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬಾಚರಣೆಗೆ ಬಳಸುವ ಹಸಿರು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿರುವ ಆ ಮನೆಗಳಿಂದರೆ ಸಂದೂರಿನ ಮುಸ್ತಿಮರಿಗ್ಜ್ಯೇ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೂ ಗೌರವ. ಇತ್ತಿಳಿಗಷ್ಟೇ ಉಲಿನ ಹಿರಿಯರು, ರೈತಾತ್ಮಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಆ ಮನೆಗಳ ಹೊಸಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಪಾಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿದು ಹೋಸಿಲು ತಂಪ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಬುಡ್ಡೆಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆಯೂ ಚೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿದು ತಂಪ್ಯ ಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಬೇಳಿಕೊಂಡರು. ನಿಗಿನಿ ಸುಡುವ ಬಿಸಿಲನಲ್ಲಿ ಹೋಸಿಲು, ಕಲ್ಲು, ದೇವರ ಪಾದವೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿದ್ದಾದರಿಂದ ಸುರಿದ ನೀರು ಚುಂಬ್ಯಾ ಅಂತ ಒಣಿತು. ‘ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಹೀಗೆ ಸುಡುವಮ್ಮು ಬಿಸಿಯೇರಿದೆ ದೇವಾ, ಮಳೆ ಸುರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು’ ಎಂದು ಬೇಂದುತ್ತಾ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಂದೂರಿನಂತೆಯೇ ನಾಡಿನ

ಅಸಮವರ್ಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಪೋಳು

ನರಸುಂದದಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯ ಕೊನೆಯ ಉಂಡು ನಮ್ಮದು. ಪಟ್ಟೆ ಹೆಸರು, ಹತ್ತಿ ಬೇಳೆಯುದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯ ಉಂಡಿಗೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿದು ಬಂದು ತಲುಪುವುದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಡೀಗ ಪಂಬ್ಯ ಬಳಿಸಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ ಬೇಳೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಸರು ಈಗ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳಿಸುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಗೊವಿನ ಜೋಳ ಬೇಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೇಳೆಯು ನಲಕಟ್ಟಿದೆ. ಗೊವಿನ ಜೋಳಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅವಕ್ಷತೆ ಹೊಂಚ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಸರು ಬೇಳೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಹಾಕಿ, ಗೊವಿನ ಜೋಳವನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಕಾಲುವೆಗೆ ಬರುವ ಹಂತಿನ ನೀರು ಅಸಮವರ್ಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಬೇಳೆಹಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಪೋಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಂತಹವರಿಗೆ ಮಳೆಯ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲುವೆಯ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ.

-ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಚಲುವಣಿವರ, ಕುಲಗೀರಿ, ನರಸುಂದ ತಾಲ್ಲಾಪು

